

MS III 1348

ВЕСТИ ИЗ БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

- Новости из библиотекарства -

Нови Сад, септембар 1990.

Публикација излази повремено

Главни и одговорни уредник

МИРО ВУКСАНОВИЋ

Уређује и припрема

КСЕНИЈА СВЕТЛИЧИЋ

ПРИПРЕМА ЗА ИЗГРАДЉУ НОВЕ ЗГРАДЕ БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Библиотека Матице српске је покренула низ активности на изради и усвајању неопходне документације која чини законску основу за изградњу нове зграде Библиотеке. Циљ је био да се кроз паралелан рад свих субјеката убрза поступак припреме и да изградња прве фазе започне још ове године.

О резултатима јавне расправе која је вођена на нивоу покрајине поводом усвајања Предлога за доношење и Нацрта закона о изградњи и опремању зграде за Библиотеку Матице српске 19. децембра 1989. године у Скупштини САП Војводине објављена је информација у прошлом броју.

Истовремено, у Општини Нови Сад тече поступак усвајања Детаљног урбанистичког плана блока Матице српске, како би се стекла законска основа за изградњу на одабраној локацији. Одлуку о детаљном урбанистичком плану, као и одлуку о приступању његовој изради равноправно доносе Веће удруженог рада и Веће месних заједница Скупштине општине Нови Сад (према члану 13. став 3. Закона о планирању и уређењу простора и члану 117. Статутарне одлуке општине Нови Сад). До сада је усвојен Предлог за доношење са Нацртом одлуке о приступању изради Детаљног урбанистичког плана блока Матице српске, 27. фебруара 1990. године и донета је одлука о приступању изради Детаљног урбанистичког плана блока Матице српске, 29. јуна 1990. године ("Сл.лист општине Нови Сад", број 10/30. 06. 1990.г.).

На захтев Већа удруженог рада постављеног 24. априла 1990. године измењено је подручје за које се доноси детаљан план, којим се обухвата само простор предвиђен за изградњу прве целине (три фазе) будућег библиотечког комплекса.

Преостаје да Извршни савет утврди Предлог за доношење са Нацртом ДУПа блока Матице српске којег ће, затим, доставити Скупштини. Уколико Скупштина прихвати Предлог упућује га на јавну расправу са роком разматрања од најмање 30 дана.

Предлог за доношење ДУПа блока Матице српске са Извештајем о спроведеној јавној расправи утврдиће Извршни савет, а одлуку о усвајању ДУПа донеће Скупштина општине.

Према одлуци СО, о припреми детаљног плана стара се општински орган управе који је надлежан за послове урбанизма, а Нацрт и предлог детаљног плана израдиће ЈП "УРБАНИЗАМ" Завод за урбанизам, Нови Сад. Рок за израду Нацрта ДУПа је 60 дана од дана ступања на снагу Одлуке о приступању изради ДУПа (до 8. септембра 1990.г.), а рок за утврђивање Предлога ДУПа од стране Извршног савета СО Нови Сад је 90 дана од дана утврђивања Нацрта детаљног плана (8. децембра 1990.г.).

Поред урбанистичко-техничких услова које ће дефинисати ДУП, пројекти новог библиотечког комплекса морају бити усклађени и са одговарајућим конзерваторско-рестаураторским условима јер се ради о подизању новог објекта у већ изграђеној и формираној средини и у непосредној вези са постојећом зградом Матице српске која је заштићена као споменик културе.

Библиотека је, првобитно, за израду конзерваторско-рестаураторских услова изградње прихватила понуду Градског завода за обнову градитељског наслеђа и заштиту споменика културе. Међутим, према мишљењу Покрајинског секретаријата за образовање и културу овај завод није испуњавао законске услове за вршење делатности заштите културних добара. Тако су послови око давања одобрења, утврђивања услова за извршење радова и салгасности на пројекат и документацију поверени Покрајинском заводу за заштиту споменика културе, као надлежном, који је 20. априла 1990. године доставио Библиотеци своје решење о конзерваторским условима. Овим условима потребно је прилагодити идејне пројекте нове зграде који у суштини задовољавају потребе Библиотеке, али су у супротности са добијеним уту условима и решењима унетим у Нацрт ДУПа блока Матице српске.

У међувремену, 29. јуна 1990. године, Скупштина општине Нови Сад донела је одлуку о оснивању Општинског завода за заштиту споменика културе и укључила га у поступак око израде ДУПа у делу који се односи на заштиту споменика културе, односно просторних културно-историјских целина.

Како пројектна документација мора бити усклађена са свим наведеним условима њена израда касни у односу на уговорене рокове. У најновијој варијанти израде пројекта уграђени су елементи из Нацрта закона о изградњи и опремању зграде (брutto површине I и II

целине, односно предложена фазна изградња прве целине), из Нацрта детаљног урбанистичког плана блока Матице српске (габарити у односу на постојеће зграде које се не руше, предложене нове улице, тргове, гаражу и др.), сугестије експерта УНЕСКО-а (положај магацинског простора и сл.), искуства других сродних библиотека (Народне и универзитетске библиотеке у Београду, Националне и свеучилишне библиотеке у Загребу, "Сечењи" библиотеке из Будимпеште и др.), док је стручна екипа Библиотеке у сарадњи са пројектантом РО "План" Нови Сад покушала да унутар добијеног простора изврши најрационалнији распоред потребних функција (пријема, обраде, смештаја и коришћења библиотечког материјала).

У зависности од дефинитивно усвојених решења и добијених сагласности извршиће се и комплетирање пројеката нове зграде.

П и с м о Б и б л и о т е к е М а т и ц е с р п с к е

Библиотека Матице српске се, 28. маја 1990. године, обратила највишим државним органима федерације, Републике и Покрајине (Председништву СФРЈ, Председништву СРС, Скупштини СРС, Извршном већу Скупштине СРС, Републичком секретаријату за културу, Председништву САНВ, Скупштини САНВ, Извршном већу Скупштине САНВ, Покрајинском секретаријату за образовање и културу, те Републичком фонду за културу, Народној библиотеци Србије и Скупштини општине Нови Сад), указујући на нагомилане проблеме око смештаја књижног фонда.

У писму се истиче невероватна спорост која прати решавање свих питања везаних за припрему изградње. Одуговлачен је поступак око усвајања детаљног урбанистичког плана који се води од септембра 1989. године, а до сада је завршен тек почетни део посла. Неусклађен је поступак око доношења Закона о изградњи и опремању зграде који је Скупштина САН Војводине упутила на јавну расправу још 19. децембра 1989. године, али га није уврстила у свој Програм рада за 1990. годину, тако да, по окончању јавне расправе, усвајање Закона није стављено у процедуру. Указано је на највећи проблем који се појавио почетком 1990. године - пресељење грађе из Магистрата у Сремским Карловцима.

Поводом овог писма републички секретар за културу је, 14. јуна 1990. године, организовао састанак у Београду.

На радном састанку чланова Председништва СР Србије, од 18. јуна 1990. године, разматрано је писмо Библиотеке Матице српске у Новом Саду и тим поводом:

"Председништво је констатовало да поступак за обезбеђење простора за обављање делатности ове најстарије библиотеке код Срба, тече веома споро и да ће се ако се и даље овако настави, озбиљно угрозити вршење значајне друштвене функције Библиотеке Матице српске.

У вези са тим Председништво СР Србије је закључило да Републички секретаријат за културу, што пре затражи информацију о овом питању од Извршног већа Скупштине САП Војводине са предлогом да се питање обезбеђења простора за потребе Библиотеке Матице српске у Новом Саду реши у најкраћем могућем року. Такође, закључено је да Републички секретаријат за културу упозна Председништво СР Србије са свим аспектима овог проблема и са мерама које су предузете за његово ефикасно решавање."

Истовремено и Скупштина САП Војводине је затражила од Извршног већа Скупштине САП Војводине информацију о активностима око обезбеђења простора за рад Библиотеке Матице српске.

П р и в р е м е н и с м е ш т а ј
б и б л и о т е ч к о г ф о н д а

Дописом СО Сремски Карловци од 19. фебруара 1990. године, Библиотека Матице српске је обавештена да се просторије Магистрата (у коме је смештено око 150.000 књига, часописа и осталог библиотечког материјала), због предстојећих радова, морају ослободити најкасније до 30. јуна. Након тога, уследила је обимна преписка и акција: Библиотека се, у више наврата, обраћала свим надлежним органима СО Сремски Карловци, али се постигло само "померање" исељења са 30. јуна на 31. август ове године. Одмах су прегледани понуђени простори за привремени смештај књига, како у Сремским Карловцима (стари млин, подруми Патријаршије), тако и у Новом Саду (напуштене и запуштене хале и зграде, "чешки" магацин, основне школе на Телепу и Лиману, фабричке хале, јавни

магацини, склоништа, општински и војни објекти). Консултовани су надлежни органи и након тога је закључено да не постоји одговарајући објекат (довољно велик, сув, у могућности да издржи терет библиотечког материјала, уређен на начин да се Библиотека одмах може уселити и да је употребљив на дужи временски период, односно до изградње нових магацина). Такође је закључено да се као привремено решење може прихватити простор у "чешком" магацину, уз најнужнију поправку, односно подизање привременог монтажног објекта на слободном простору будућег градилишта (у дворишту). Избор је извршен 19. јула 1990. године када се Извршно веће Скупштине САН Војводине, одлучило за уређење "чешког" магацина.

Даље активности биле су усмерене ка обезбеђивању услова да се овај објекат приведе намени у траженом року:

1. Извршно веће Скупштине САН Војводине 19. јула 1990. године прихвата обезбеђивање средстава, из покрајинског буџета, за најнужнију адаптацију "чешког" магацина, с тим да се са извођачем радова уговори одложно плаћање у ратама;

2. Комисија за пословни простор Извршног савета СО Нови Сад на својој I седници одржаној 27. јула 1990. године доноси одлуку о давању у закуп Библиотеци Матице српске пословног простора у бившем "чешком" магацину;

3. Раднички савет Библиотеке Матице српске, на основу прикупљених понуда, 3. августа 1990. године доноси одлуку о избору извођача радова, надзорне службе и припреми пресељења грађе, с тим да:

- рок извођења радова буде од 6. августа до 15. септембра о.г. са динамиком и структуром радова која ће омогућити, по потреби, паралелно усељавање књига у припремљени простор, почев од 31. августа о.г.;

- плаћање вредности изведених радова буде почев од септембра 1990. године, под условом да се до 25. септембра обезбеди 40% укупне вредности, а преостали део током октобра-новембра о.г. без признавања разлике у цени или камате уколико се уговорена динамика плаћања оствари.

За извођача радова одабрана је ГЗРО "Кота" из Новог Сада,

а стручни надзор вршиће РО "План" из Новог Сада. Са сарадницима су одмах закључени уговори о реализацији укупног посла.

Градилиште је отворено 6. августа 1990. године пошто је општина испразнила објекат, а пресељење је почело 3. септембра ове године.

Попић Јелисавета

К Р А Т К Е В Е С Т И

Пензионисани радници

У протекла три месеца пензионисана су наша четири радника мр Милана Бикички из Одељења за стару и ретку књигу, Лили Дукова из Рефералног центра, Мирослава Скелечић из Одељења за чување и коришћење библиотечког материјала и Миланка Ђулум из Одељења за опште послове. Својим преданим и стрпљивим радом заслужиле су захвалност за све што су учиниле за нашу установу, радећи на разноврсним и значајним пословима. Од наше колегинице мр Милане Бикички и убудуће очекујемо сарадњу и помоћ у раду с обзиром да смо убеђени да ће и даље радити прилоге за осветљавање развоја наше културе.

Желимо им свако добро и мирне пензионерске дане.

Предавање Катарине Чвељо са Универзитета NORTH TEXAS

На Филозофском факултету у Новом Саду 26. јуна 1990. године, у организацији Савеза друштва библиотечких радника Југославије, Подрућнице Нови Сад I и Библиотеке Матице српске, Катарина Чвељо професор Универзитета NORTH TEXAS у Дентону, одржала је предавање под насловом "Перспективе практичне примене маркетинга у библиотечко-информативној делатности". Износићи своја искуства и запажања која се односе на маркетинг подвукла је његов значај у нашем савременом информацијском добу.

У Рефералном центру Библиотеке Матице српске је, следећег дана, одржан Округли сто "О истраживачким методама у библиотекарству и проблемима делатности у САД и Југославији".

Изложба о Силвију Страхириу Краљчевићу

У Библиотеци Матице српске, крајем јула, постављена је изложба "Силвије Страхимир Краљчевић". Овом поставком обележено је 125 година од песниковог рођења и актуализоване су трајне вредности његовог живота и рада.

За постављање изложбе коришћене су публикације које поседује Библиотека Матице српске. Изабране су и одговарајуће фотографије, а извесним бројем фотокопија су надопуњени недостаци репрезентативних издања (реч је о првој и трећој збирци песама овог песника).

Изложбу су припремиле библиотекари Јасна Карталовић и Гордана Ђилас.

Конгрес о конзервацији књиге и папира у Будимпешти

Нада Ђокић, конзерватор Библиотеке Матице српске боравила је, као представник Библиотеке Матице српске, у Будимпешти, између 4. и 8. септембра 1990. године, ради учешћа на Конгресу о конзервацији књиге и папира, који је организовала Национална библиотека "Сечењи". На Конгресу су учествовали бројни стручњаци у области заштите библиотечког и архивског материјала.

Гости из Баје у Библиотеци Матице српске

Библиотеку Матице српске посетиле су, 11. септембра 1990. године, Жужана Тернаји, Илона Табори и Ерика Чапо из библиотеке "Ади Ендре" у Баји које у оквиру размене стручњака са Народном библиотеком "Карло Бијелицки" у Сомбору бораве у нашој земљи.

Госте из Мађарске и колеге из Сомбора Миљану Зрнић и Ерсилу Вукичевић примила је Душанка Исијанов, помоћник управника за стручне послове, и упознала их са радом Библиотеке Матице српске и њеним функцијама у библиотечко-информационом систему, а потом су гости обишли Библиотеку.

Међународни скуп у Липовљанима - "Библиотеке без граница"

У организацији Националне и свеучилишне библиотеке из Загреба и Скупштине општине Новска, у Липовљанима је, у оквиру традиционалне манифестације "Липовљански дани", од 31. августа до 1. септембра, одржан научни скуп под називом "Библиотеке без граница". Поменути скуп био је међународног карактера, а присуствовали су му представници земаља обухваћених пројектом Алпе-Јадран (Аустрија, Шпанија, Југославија и Мађарска).

Као представник Библиотеке Матице српске, Радован Шпириданов саопштио је реферат "Мултикултурализам и народне библиотеке - стање у Србији".

Посета Британској библиотеци у Лондону

У организацији Британског савета Мирјана Стојковић, библиотекар посетила је, између 9. и 15. септембра, Британску библиотеку у Лондону са циљем да се упозна са њеним радом и организацијом.

припремила Ксенија Светличић

УТВРЂИВАЊЕ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА

Сходно Закону о културним добрима ("Службени гласник СР Србије", број 6/90), Скупштина СР Србије утврђује која су културна добра од изузетног значаја. Програмом рада Скупштине планирано је да се у новембру 1990. године донесе Одлука о утврђивању старе и ретке књиге од изузетног значаја.

Поменути закон предвиђа да библиотеке, као установе заштите, најпре, утврде која је стара и ретка књига од великог значаја, а након тога следи поступак предлагања за утврђивање старе и ретке књиге од изузетног значаја.

У складу са Законом о културним добрима, а на основу дописа Покрајинског секретаријата за образовање и културу, Раднички савет Библиотеке Матице српске именован је Комисијом за утврђивање

вађе споменика културе од изузетног значаја у саставу: Љубица Бошковић, Душица Грбић, и Ксенија Минчић-Обрадовић. Према Критеријумима за утврђивање које су старе и ретке књиге културна добра од изузетног и великог значаја Комисија је сачинила спискове ћирилских рукописних и српских старих штампаних књига. Предложено је да се као културна добра од изузетног значаја прогласи 106 ћирилских рукописа до краја XVII века и 123 српске штампане књиге од 1493-1638. године.

Комисија је послала дописе у 44 библиотеке на територији Војводине са захтевом да доставе податке о раритетним публикацијама које чувају у својим фондовима. На основу ових података Комисија ће у наредном периоду дати предлог за евидентирање свих публикација од изузетног и великог значаја на територији Војводине.

Душица Грбић
Жељко Вучковић

Поклон библиотеке у Библиотеци Матице српске

Међу књигама које се налазе у фондовима Библиотеке Матице српске посебну културно-историјску и музејску вредност имају библиотечке целине, пре свега личне библиотеке познатих културних посланика. Библиотека Матице српске је од првих дана свога оснивања увећавала своје фондове поклонима, а први већи и значајнији поклон који је примила 1832. године биле су 62 књиге добијене на дар од Руске академије наука и Атанасија Стојковића. Међу значајним личним библиотекама које се чувају у Библиотеци Матице српске су и личне библиотеке Саве Текелије, Платона Атанацковића, Ђоке Мијатовића, Аврама Ђукића, Јована Јовановића Змаја, Александра Сандића, Пере Попадића, Васе Стајића, Јована Поповића и Миленка Милошевића. Ова традиција поклањања личних библиотека наставља се и у наше време. Тренутно се у Библиотеци Матице српске ради на сређивању личних и поклон библиотека које је Матица српска добила на дар и уступила Библиотеци Матице српске на руковање. То су библиотеке Стевана Јосифовића, Радомира Раше Радујкова, Стојана Суботина, Мите и Предрага Клицина, Мирка и Руже Цветков, Прокопија Ју-

ришина и породице Путник. Библиотека Матице српске је на поклон добила и личне библиотеке Светозара Матића, Радослава Митровића, Бранка Ђурића и Првославе Алексијевић. Све ове личне библиотеке садрже преко 20000 библиотечких јединица које су смештене на посебно обележене полице, подељене у оквиру сваке од ових библиотечких целина на квигу, периодику и посебан библиотечки материјал, разврстане по језицима и у оквиру језика уазбучене.

Међу публикацијама ових поклон библиотека налази се и велики број књига и периодике које Библиотека Матице српске не поседује у својим фондовима. То се пре свега односи на публикације на страним језицима које чине око половину од укупног броја поклоњених књига. Стога се у Библиотеци Матице српске улажу напори да се, што је могуће пре, овај вредан библиотечких материјал обради на савремен начин и тако учини доступним корисницима, што је свакако и била основна интенција дародаваца.

Донација Никол и Сретена Марића

Након потписивања уговора о Донацији књига Никол и Сретена Марића, крајем 1989. године, Библиотека Матице српске је до данас примила око 7500 књига и часописа. Према постојећим списковима треба да пристигне укупно око 13000 књига и часописа, али је и сада јасно да ће овај број бити већи.

Примљене књиге су превентивно заштићене и налазе се, за сада, на полицама у магацину раритета и у затвореним витринама Археографског одељења.

Библиотека академика професора Сретена Марића садржи изузетно вредне књиге из књижевности, филологије, филозофије, социологије, уметности, историје... издате у Француској, Немачкој, Енглеској, САД... и нашој земљи. Највећи број књига је на француском, затим на немачком, енглеском, српскохрватском, руском, италијанском и шпанском језику.

Донација је самостални сегмент Библиотеке Матице српске и ни под којим условима не може изгубити своју самосталност.

Инвентарисање и каталожко-библиографска обрада урадиће се

на компјутеру, по формату ЈУНИМАРК записа, а на сваку књигу ће се утиснути посебно креирани печат Донације.

По завршеним пословима формираће се поставка фонда по струкама и по формату.

Посебним Правилником ће се регулисати услови чувања и коришћења Донације у Библиотеци Матице српске.

Израдом каталога учиниће се доступним информације и књиге из ове библиотеке, а за штампани каталог ће се израдити Пројекат, после комплетне библиографске обраде.

Драгица Мијовић

Нова рачунарска опрема у Библиотеци Матице српске

Библиотека Матице српске је, у августу ове године, купила и инсталирала један од најмоћнијих DIGITAL-ових производа рачунар VAX 3900 чија конфигурација садржи 64 МВ оперативне меморије, јединицу трака 6520 ВР1 и диск капацитета 2 GМ. Уз нови рачунар купљена је и одговарајућа опрема за ETERNET која служи за успостављање локалне мреже рачунара, терминала и принтера.

Локална мрежа рачунара у Библиотеци Матице српске сада ради на принципу ETERNETA на који су повезани рачунари ADRIA, VAX 3900 и 3 сервера који омогућују прикључивање 36 терминала или принтера (с обзиром да сваки сервер има 12 канала). Путем старе комуникације преко DНV мултиплексера, директно на рачунаре могуће је прикључити још 38 терминала или принтера.

Помоћу ETERNETA омогућена је међусобна комуникација рачунара, али сваки рачунар може да користи само сопствене ресурсе (процесор, диск, апликације...). Како би се успоставио одређени ниво заједничке употребе ресурса оба рачунара успостављена је организација CLUSTER.

Рачунари Библиотеке Матице српске у CLUSTER-у раде на принципу LOCAL AREA VAX CLUSTER што, између осталог, омогућује да се укључењем на било који од рачунара, може радити на ATLASS програмима, повезивати са ЈУРАК-ом и баз ограничења

прелазити са диска једног на диск другог рачунара, док су принтери који су, преко сервера, укључени у локалну мрежу доступни свим корисницима локалне мреже.

Нова конфигурација рачунарске мреже Библиотеке Матице српске обезбеђује, истовремено, рад више од 40 корисника ATLASS програма. Имајући у виду да се на рачунару ADRIA јављало загушење већ код 16 истовремених корисника ATLASS програма, са новим рачунаром VAX 3900 брзина рада је повећана више од 4 пута, с обзиром да се укупан број повећао на преко 70 корисника.

Библиотека Матице српске сада има укупно 37 терминала за каталогизацију (програм ATLASS), док преко сервера може да ради 36 линија (терминали или принтери) а директним укључењем на један од рачунара 47 линија.

Набавком нове опреме стекли су се услови за отварање локалних база за народне библиотеке Војводине које су према пројекту ВОБИС предвиђене да обављају функцију регионалних матичних библиотека.

Новка Шокица

Нова издања Библиотеке Матице српске

Библиотека Матице српске је, након неколико година, обновила свој Годишњак. У новом издању објављен је Извештај о раду Библиотеке за 1989. године, одабрани стручни радови радника Библиотеке и IN MEMORIAM заслужним радницима Библиотеке Матице српске.

У свом стручном раду "Палеографски опис рукописног четворојеванђеља из збирке Библиотеке Матице српске" Катица Шкорић даје исцрпну анализу облика малих слова у врсти, са циљем да се прошире подаци о типовима и варијантама слова која су се у 16. веку употребљавала у нас.

Мара Тодоровић, библиотечки саветник, приказала је стандард за опис компонентних делова у оквиру библиографских јединица и његову примену.

О рефералној делатности у Библиотеци Матице српске и њеном значају прилог је написао Душко Вртунски.

Жељко Вучковић је истакао значај научних и техничких информација као развојних ресурса у свом раду "Комуникацијска функција научних часописа".

"Однос према књизи и библиотеци у култури савременог села Војводине" наслов је и главна тема стручног рада Радована Мићића.

Следе, затим извештаји: са стручног путовања Олге Рудолф у Холандију, учешћа Људмиле Иваз на 55. Генералној конференцији ИФЛАе у Паризу и похађања курса "О примени микрорачунара у библиотечно-информационој делатности" у Лестеру, Радована Шпириданова.

"Српски повези и повезивачи XVIII и XIX века" наслов је стручног рада Наде Ђокић у којем говори о повезивању као значајном начину заштите књиге.

Годишњак завршава успоменом на заслужне раднике Библиотеке Матице српске Иванку Веселинов, Ђурђевку Љубибратић, Јелену Николић и Саву Паланчанина.

Почетком септембра изашао је такође, нови број сигналних информација о серијским публикацијама из науке о књижевности и лингвистике са списком наслова часописа и њиховим садржајем, приспелих у Библиотеку Матице српске у последња три месеца.

Ускоро се очекује и нови број сигналних информација о серијским публикацијама из библиотекарства.

У ш т а м п и

Ускоро излази из штампе књига Трагом српске прошлости, која представља збирку одабраних радова Иванке Веселинов, професора српскохрватског језика и славистике и дугогодишњег библиотекара Библиотеке Матице српске. Издајући ову књигу, Библиотека Матице српске одаје поштовање свом дугогодишњем сараднику.

Текстове је одабрала и приредила их за штампу проф. др Вера Јерковић. Дванаест одабраних радова, у којима се претежно описују рукописне књиге Библиотеке Матице српске, груписано је у две тематске целине: Србуље на тлу Војводине и Ново доба, XVIII век. Зборник радова Иванке Веселинов значајан је допринос расвет-

љавању проблематике ширења српскословенске писмености северно од Саве и Дунава у XIII и XIV веку и у последњем раздобљу њеног постојања, у XVIII веку.

У оквиру пројекта Опис ћирилских рукописних књига у Библиотеци Матице српске до краја XVIII века завршен је рад на другој тематској целини која обухвата пет рукописних апостола од XIII-XVI века. У току је припремање Каталога за штампу. У опис улазе следећи елементи: физички, палеографски, ортографски, фонетски и морфолошки опис, водени знаци, садржај, записи и литература. На опису су радиле Душица Грбић, Ксенија Минчић-Обрадовић и Катица Шкорић, а под руководством др Вере Јерковић, редовног професора старословенског језика на Универзитету у Новом Саду.

Иза каталогског дела биће приложени научни радови о палеографским и језичким проблемима у појединим апостолима. Аутори радова су Душица Грбић, Ксенија Минчић-Обрадовић, Катица Шкорић и др Јасмина Грковић.

Генерална конференција ИФЛА-е

У Штокхолму је од 18-24. августа одржана 56-та Генерална конференција ИФЛА-е којој су присуствовали Миро Вуксановић, управник и Душанка Исијанов, помоћник управника за стручне послове Библиотеке Матице српске.

ИФЛА, Међународна федерација библиотечких удружења и библиотека, основана 1927. године, независно је невладино удружење, са статусом категорије А у УНЕСКО-у. Тренутно има 1.243 чланова (удружења и институције) из 129 земаља. Њених пет основних програма су: Развој библиотекарства у трећем свету (ALP); Заштита и Конзервација (PAC); Универзална доступност публикација (UAP); Универзална библиографска контрола и међународни MARC стандард (UBCIM) и Универзални ток информација и телекомуникација (UDT). ИФЛА ради у 32 секције и 11 округлих столова подељених у осам делова: Опште научне библиотеке (националне, универзитетске и парламентарне); Специјалне библиотеке; народне библиотеке; библиографска контрола; колекције и услуге; управљање и технологија; образовање и истраживање; регионалне активности.

Имајући у виду да библиотеке данашњице и сутрашњице имају кључну улогу у животима људи и да расте потреба за знањем, ИФЛА је за Тему овогодишње конференције одабрала: Библиотека - информација за знање. Способност да се пронађе права информација у право време једна је од најзначајнијих способности у савременом друштву. Зато се библиотеке које чувају и шире информације налазе у срцу културних, друштвених и комерцијалних збивања у целом свету. Ово место, које даје библиотекама културни значај, одређује и циљеве УНЕСКОа у деценији посвећеној културном развоју, 1988-1997: признавање значаја културе за развој, потврда и обogaћивање културног идентитета; ширење учешћа у културном животу; развој међународне културне сарадње. Ти циљеви карактеришу рад библиотека са задатком да се информације или сирови подаци претварају у приступачне облике знања за све врсте корисника.

У уводном говору, председник ИФЛА-е Ханс-Петер Гех, захвалио је Шведском краљу Карлу XVI Густаву и краљици Силвији који су поздравили присутне, и шведским библиотекарима, домаћинима скупа, чији мото је: "Проживети живот читајући." Подсетио је на песму Пиета Хеина:

Како повећати знање?

Грешити и грешити и грешити

све мање и мање и мање.

Задовољење те жеље за знањем, главни је задатак ИФЛА-е, а посебни проблеми које треба решити у овој години јесу обнављање Универзитетске библиотеке у Букурешту, која је оштећена у борби за успостављање демократског поретка, где је ИФЛА изразила спремност да буде међународни центар за контакте и центар за координацију помоћи.

Други важан задатак, по мишљењу председника, је подршка пројекту Библиотеке Александрине. Донета је одлука о згради, а потребна је помоћ да се изграде фондови и да се особљу пружи обука или континуирано образовање.

Конференција је протекла са жељом да се, држећи се задате теме, стекне знање које ће библиотекарима омогућити да савладају бројне и различите задатке у властитим земљама, и да се развије међународна сарадња међу библиотекама и библиотекарима за добробит човечанства.

Најављена је и тема наредне конференције у Москви, такође у оквиру Декаде културе УНЕСКОа: Однос библиотека и културе.

Међу бројним новинама које служе за заштиту старих публикација и сналажење у милионима нових публикација на конференцији су нарочито биле занимљиве: Презентација националне библиографије Британске библиотеке на компакт диску која обухвата све књиге из законског депозита у Великој Британији од 1950. до данас и диска са 300.000 наслова светских часописа које прима Британска библиотека (Boston Spa); Тезауруса Конгресне библиотеке; Службе за ретроспективну конверзију лисног каталога на online каталог OCLC (Online компјутерски библиотечки центар); електронска енциклопедија о људима, култури и природи на Гренланду, највећем острву на свету, Данске Краљевске библиотеке; базе података о свим књигама које се могу купити у Француској; Другог издања највећег речника енглеског језика, Оксфордског речника на компакт диску; заштите новина микрофилмовањем; пројекта израде европске националне библиографије и друге. Најзначајније базе података нашле су се на списку приручника којима ће Референцна збирка Библиотеке Матице српске ове године бити допуњена.

Библиотека Матице српске ће објавити избор радова са Конференције ИФЛА-е у посебној публикацији, у преводу на српско-хрватски језик, и упутити је свим библиотекама у Војводини.

С А Д Р Ж А Ј

- Припреma за изградњу нове зграде
Библиотеке Матице српске 1
- К Р А Т К Е В Е С Т И 7
- Утврђивање споменика културе од
изузетног значаја 9
- Поклон библиотеке у Библиотеци
Матице српске 10
- Донација Никол и Сретена Марића 11
- Нова рачунарска опрема у Библиотеци
Матице српске 12
- Нова издања Библиотеке Матице српске 13
- Генерална конференција ИФЛА-е 15